

Lk; 1:67-75.

A szabadság, váltság, boldogság ígérete csodásaltos, örömteli. Ugyanakkor nagyon figyelni kell e szavak valódi tartalmára, Isten szerinti jelentésére, nehogy vágyaink elragadjanak, mint az oly könnyen megtörténhet, és oly sokszor meg is történt.

Ott volt pl. keresztelő János is. Mit gondolt az eljövendő megváltóról? Kezében szórólapát! Meg fejsze. Majd ő rendet tesz. Aki nem akar jó lenni, azt kivágja. Aki meg rossz lesz, azt megégeti. Az ellenségen bosszút áll, a kizsákmányolót elűzi, és mindenkinek igazságot szolgáltat. Mert az ember valami ilyesmire vágyik. Persze, hogy valami ilyesmit képzelhetett el keresztelő János is. Hiszen ő is a saját korának gyermeke volt. A zsidóságnak meg elemi, zsigeri vágya volt a nemzeti függetlenség és szabadság. Érthető, hisz évszázadok teltek már el úgy, hogy valaki mindig hatalmaskodott rajtuk. Hát hogy ne vágytak volna egy politikai Messiásra, aki hazaküldi az elnyomókat, és lehetővé teszi, hogy függetlenül és vallásszabadságban éljenek.

Ha valaki, hát mi, magyar reformátusok igazán megérthetjük őket. Hisz amikor a magyar reformátusság született osztrák királyok ültek a nyakunkon, meg a török szultán is épp a hazánkra tenyerelt. Még pár évtizede létezett csak a megreformált egyház Magyarországon, de már fegyverrel kellett védelmezni és harcolni érte. Bocskai István, Bethlen Gábor voltak azok a kiváló férfiak, akiket Isten népünk és felekezetünk védelmére küldött abban az időben. De végleges megoldás nem született. Amikor az osztrákok megerősödtek, újra dühödten támadtak felekezetünk és nemzetünk ellen. Évszázadokat meghatározó program volt, hogy Magyarországot németté, koldussá és katolikussá kell tenni. Hát hogy ne vágyott volna református népünk szabadságra. Így jutunk el a napokban ünnepelt 1848-as szabadságharchoz. A nemzeti függetlenség és szabad vallásgyakorlás lehetősége egyszerre csillant fel. Hát hogy ne vágytak volna rá eleink. Aztán száz év múlva újra az elnyomatás sötétjében találtuk magunkat. 1956-ban újabb felkelés következett, mely a függetlenség és szabad vallásgyakorlás reményével indult. Jól ismerjük tehát a vágyat, mely a zsidóságban is elemi erővel tombolt. Vágy a szabadság után.

S ha már ez így szóba került az ige kapcsán, meg nemzeti ünnepünk közelsége miatt is, akkor arról is beszélni kell, hogy mi, ma élő magyar reformátusok nagyon-nagyon hálásak lehetünk az Istennek. Mert amire a zsidók hiába vártak Jézus korában, hogy legyen egy szabad országuk. És amire református eleink évszázadokon át hiába sóvárogtak, hogy ne idegenek uralkodjanak rajtuk, és szabadon élhessék meg evangélium szerinti református hitüket, Jézushoz tartozásukat; mi megkaptuk. Rajtunk beteljesedett a prófécia: megszabadított ellenségeinktől, és mindazok kezéből, akik gyűlölnek minket. Megszabadított minket azoktól, akik a magyarságot fasisztázták, extra bűnös népek kiáltották ki, az egyháznak meg a kiirtására szövetkeztek. Elmúlt az ateista rémuralom, melyben tanároknak, óvónőknek félniük kellett a templomba menve. És országunk (legalábbis az a része, ami megmaradt belőle) szabad. S mindezért nem kellett senkinek meghalnia, özvegyé lennie, vagy fiát gyászolnia. Mert nem véres harcok árán kaptuk meg mindezt, hanem Isten csodájaként.

S nem csak a magyar reformátusságnak lehetne ezért hihetetlen hálásnak lennie, hanem Európa minden népének is. Mert csodálatos jólétben és szabad világban élhetünk. Olyan ajándéka ez Istennek, hogy csak azt az egyet nem értem, hogy miért nincsenek tömve a keresztyén templomok vasárnapról-vasárnapra hálás szívű, Istent dicsőítő emberekkel. Miért lebontanak üresen tátongó templomokat, s miért nem építeni kell, hogy legyen hely a hálaadó embereknek. Vajon miért nem hálás Európa népe? Vajon mit kívánhat még, vagy mit kell, megkapjon ahhoz, hogy hálás legyen az Istenének? Nem elég, ha Skodával járhat, majd Volkswagennel eljön a templomba? Vagy majd csak akkor, ha Mercédesszel járhat? Vagy majd, ha Jaguárt vehet magának? De hiszen Paks is tele van luxusautókkal! Nem feltétlen parkolnak itt a templom előtt. De miért nem hálásak? Mi kéne még? – Nem értem.

De vajon mi magunk, akik ismerjük az Istent, mi hálásak vagyunk-e? A hálaadás folyik-e a szánkából, ha arra gondolunk, hogy egy olyan országban élhetünk, mely független? Ahol nem, hogy nem tiltják a vallásos nevelést, de a kormányzat kifejezetten bevezette a tanrendbe állított hittanórákat. Az ötvenes években a nagyszüleim barátai úgy tudtak elmenni nagypénteken istentiszteletre, hogy szabotázst csináltak a gyárban. Elromlott a bányagép nagypénteken kilenckor, és csodák csodája csak tizenegy után javult meg. Hogy az ötvenes években egy ilyen szabotázscsúcs milyen kockázattal járt, nem kell elmondani. Ma szabadságot se kell kivenni ahhoz, hogy nagypénteken istentiszteleten adhassunk hálát azért, hogy Isten Fia meghalt értünk a kereszten. Hálásak vagyunk-e ezért, hogy ilyen világban, ilyen országban élhetünk. Olyanban, ahol a hatalom nem elveszi az épületeinket, hanem pénzt ad ahhoz, hogy felújíthassuk ezeket. Hálásak vagyunk-e, vagy még ez sem elég jó nekünk?

Ellenségeink kezéből megszabadultunk, félelem nélkül szolgálhatunk az Istennek, szentségben és igazságban életünk minden napján. Ezt teszi-e a magyarság? Ezt teszi-e Európa népe? Sajnos többségében pont az ellenkezőjét. Istenét elhagyja, gyalázza, nem törődik vele. Törvényeit semmibe veszi, jó ajándékait leszólja,

rongálja. Kicsit nehéz megérteni, hogy miért, de az ige erre is megadja a választ. S ezt a választ keresztelő János is nehézkesen értette meg, de megértette. Mert eljött az a pillanat is, amikor Jézusról már nem mint szórólápatos Messiásról beszélt, hanem úgy mutatta be: Íme, az Isten báránya (Jn; 1:36). Már nem a harcos, római elnyomókat, meg mindenféle bűnös embereket elpusztító, fejszével kivágó, tűzzel megemésztő Messiásról beszél, hanem a Bárányról, a bűnösöket megmentő, önmagát áldozatként felajánló Messiásról szól. Talán ő is megértette, hogy a helyzet sokkal súlyosabb, mint először gondolta. Sokkal nagyobb a baj annál, minthogy egy politikus, egy hadvezér vagy egy király érdemben segíteni tudna rajta. Mert a valódi ellenség nem a római császár és a hadserege. Nem is az osztrák király és ellenreformációs csapatai. Nem is a KGB meg ÁVH, és az ateista rendszer egyéb pribékai. Mert lám, ezek mind eltűntek a történelem süllyesztőjében, de ettől még az ember nem lett szabad. Még mindig a bűn fogságában, a kárhozatra vivő út ígézetében van. A körülmények megváltoztak, jóra fordultak, de az emberen ez nem segített. A rosszabb körülmények és üldözések között nem volt lényegesen kevesebb hívő, aki meg tudta ragadni az örökéletet, mint ma. Lehet még több is volt. Mindez megmutatja, hogy amikor emberek ellen akarunk harcolni, és embereket szeretnénk fejsze alatt, meg tűzben látni, akkor nagyon rossz úton járunk. Mert nem a másik ember a mi ellenségünk. Erről beszél Pál apostol is, amikor nyíltan kimondja: „nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, ez élet sötétségének világbírói ellen, a gonoszság lelkei ellen, melyek a magasságban vannak” (Ef; 6:12). Amikor mi, emberek egymás ellen harcolunk, a valódi ellenség csak örül. Hátradől, s ha ember lenne még a kávéját is kérné. A valódi Messiás, Jézus tudja ezt. S ő nem is indított emberek ellen harcot. Nem támadt fejszével egyetlenre sem, és nem égetett meg senkit. Ő nem azért jött, hogy emberek életét elveszítse, hanem azért, hogy megmentse (Lk; 9:56). Ő maga többször is beszél erről.

Ő a valódi ellenséget a kereszten győzi le áldozatával. Ott, a Golgotán, ahol meghalt a szabadságra vágyó zsidókért, és az elnyomó rómaiakért is, akik egyébként válllvetve gyalázták, kínozták és ölték meg őt. Jézus nem kér tüzet rájuk a mennyből, hanem megváltja őket. Jézus a kereszten szabadít ki annak a kezéből, aki a legjobban gyűlöl minket. Annak a kezéből, akit egy helyen embergyilkosnak nevez. Az ördög kezéből szabadít ki, hogy félelem nélkül szolgáljunk az Istennek szentségben és igazságban, mert erre teremtettünk, s ha ezt tesszük, teljesezhet ki, és lehet boldog az életünk.

És aki elfogadja Jézus szabadítását, az szabad. Annak már nem kell gyűlölködni. Ismeri a megbocsátás hatalmát és a szeretet erejét. Nem kötözi meg lelkét a fájdalom, hanem szabadon tud áldó szóval odafordulni még az ellenséges, gyűlölködő emberekhez is, és élvezi ennek boldogságát. Ez az a szabadság, amit egy politikai rendszer sem tud megadni. Viszont, ha sok olyan ember van, aki ebben a valódi, jézusi, lelki szabadságban él, akkor az nyilván hatással van a társadalomra is. De mégsem a társadalom a lényeg. Nem az, ami körülötted van, hanem az, ami benned van. Az számít igazán. Mert rabszolgák éltek szabadon a Római Birodalom kegyetlen világában, mert a szívük megtelt Jézus szabadításával. Reformátor őseink szabadok voltak arra, hogy énekekkel dicsőítsék az Istent akár a gályarabság poklában. Meg persze egész békés körülmények közt is megélték keresztyének milliói, hogy szabadok megbocsátani, és a szeretetet cselekedni a hétköznapi életükben a váltakozó államformáktól teljesen függetlenül. Ez lehetséges volt, és most is lehetséges, mert már réges-rég beteljesült a zakariási prófécia, Isten meglátogatta népét, és váltságot szerzett neki. Üdvözítőt támasztott a Dávid házából, és megadta nekünk, hogy ellenségeink kezéből megszabadulva, félelem nélkül szolgálhassunk neki szentségben és igazságban. Megadta nekünk erre a lehetőséget. De ezt tesszük-e? Szolgálunk-e szentségben és igazságban életünk minden napján az Istennek a szeretet tetteivel? Jól élünk-e a szabadságunkkal? Ha igen, akkor az meglátszik rajtunk, mert megtelik a szánk hálaadással, mert szétárad a boldogság az életünkön. Ámen.

1. Milyen ígéretek hangzanak el a felolvasott igében?
2. Mi a célja annak, hogy megszabadít ellenségeink kezéből felolvasott igénk utolsó verse szerint?
3. Ki a mi valódi ellenségünk az igemagyarázatban idézett ige (Ef; 6:12) szerint?
  - a) Mennyire zavart, amikor országunk megszállás alatt volt, és nem volt politikai függetlenség?
  - b) Mennyire zavart az, amikor az ateizmus volt a központi ideológia, és hátrányt kellett szenvedni, kockázatot kellett vállalni a hitgyakorló embereknek?
  - c) Mennyire örülsz és vagy hálás azért, hogy ma szabad az országunk, és szabadon gyakorolhatjuk hitünket?
  - d) Mennyire érzed, hogy szükséged van megváltóra, aki meg tud szabadítani a haragtól, sértettségtől, gyűlöletől, mindenféle gonosz indulattól, és szabaddá tud tenni a szent és tiszta életre, a szeretet megélésére?

e) Mennyire van benned vágyódás arra, hogy Jézus megszabadítson a haragtól és rossztól? Lehet, olykor inkább azt szeretnéd, ha a bosszúban és a harag megélésében segítene téged?